

Ruský jazyk, úroveň A1

ÚVOD

Vzdelávací štandard z ruského jazyka, úroveň A1, svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet. Zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na úrovni A1.

Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. V aktuálnej verzii sa používa namiesto pojmu *sociolingvistická kompetencia* pojem sociolingválna kompetencia, *komunikačné zručnosti* sa uvádzajú ako komunikačné jazykové činnosti a stratégie, *spôsobilosti* v obsahovom štardarde sú označené ako kompetencie.

Požiadavky z výkonového štandardu môžu učitelia konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú kompetencie a funkcie jazyka ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Kompetencie a funkcie jazyka sú základom vymedzeného učebného obsahu, to však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégí a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

1 Charakteristika predmetu

Vyučovacie predmety prvý a druhý cudzí jazyk patria medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvárajú vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásiť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

2 Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiah (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;

- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a strategiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciach na konkrétné funkčné ciele.

3 Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciach, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konat“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie s využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu;
- prijímanie informovaných rozhodnutí a schopnosť zmeny pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich;
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií;
- pochopiť zámer zadanej úlohy;
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

3.3 Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu;
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétné situácie;
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru;
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa;
- odpísat' známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia;
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

3.4 Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, podakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

3.5 Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“;
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na

artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

4 Výkonový štandard – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť v priebehu vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétné jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopit' význam;
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi;
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť;
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach;
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch;

- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu;
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi (SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky;
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátnej príslušnosť, adresa, telefón a podobne;
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadat o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení;
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly;
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má;
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú;
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach;
- opísat' seba, čo robí, kde žije (SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci stredného vzdelávania sa v cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A1. Každá kompetencia v obsahovom štardarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápane ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzná dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba odporúčané a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených všeobecne pre úrovne A1 až B2

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísat' Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť vôleju	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, skľúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolest Utešiť, podporiť, dodat odvahu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postažovať sa Zistíť spokojnosť/nespokojnosť

9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, označiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Slúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnutť/Poprietať obvinenie Vyčítať/Kritizovať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknutť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradit Povzbudiť Vyjadriť želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť Kondolovať Blahoželať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniešť prípitok
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor

	Ukončiť rozhovor
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerusili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviest' tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22. Dopolniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviest' príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie/ Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky

Kompetencie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť názor				
5. Vyjadriť vôľu				
6. Vyjadriť schopnosť				
7. Vyjadriť pocity				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť záľuby a vkus				
10. Reagovať vo vyhotovenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Dať ponuku a reagovať na ňu				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Komunikovať				
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
22. Dopolniť štruktúrovanú prezentáciu				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
25. Porozprávať príbeh				

5 Obsahový štandard

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štardarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

СПОСОБНОСТЬ 1: «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia	
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i>	Скажите, пожалуйста, Извините, Простите Разрешите ... Вы не скажете, Познакомься, пожалуйста, Познакомьтесь	Rozkazovací spôsob slovies	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.	
	Приветствовать <i>Pozdraviť</i>	Доброе утро! Добрый день! Добрый вечер! Здравствуй (- те)! Привет!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.			
	Ответить на приветствие <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Здравствуй (-те). Добрый день. Доброе утро. Добрый вечер. Привет.	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.	Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riecky, pesničky, básničky, komiksy a pod.		
	Поблагодарить и выразить свою признательность <i>Pod'akovať sa a vyjadriť svoje uznanie</i>	Спасибо. Спасибо за ... Большое спасибо. Я благодарю за ... Мы благодарим за ...	Citoslovce vo význame prísudku. Časovanie slovies v prítomnom čase Krátke tvary prídavných mien			
	Попрощаться <i>Rozlúčiť sa</i>	До свидания. Пока. Спокойной ночи! Счастливого пути!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.			

СПОСОБНОСТЬ 2: «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 2: „Vypočuť si a podať informácie“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выслушать и информировать <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Получить информацию <i>Informovať sa</i>	Как Тебя зовут? Откуда Ты? Скажите, пожалуйста, это...? Как поживаешь? Что у Тебя (у Вас) нового? Разрешите узнать Ваше имя и отчество? Вы можете мне дать Ваш адрес? Когда это было? Не могли бы Вы мне сказать ...	Intonácia optytovacích viet s optytovacím zámenom aj bez neho.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia atď.
	Подтвердить (настаивать на чём-либо) <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Да, это так. Это Красная площадь. Да, конечно. Хорошо. Очень хорошо. Я уверен, что ... Я настаиваю на...		Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na prosbu, žiadost'</i>	Пожалуйста. С удовольствием.			

СПОСОБНОСТЬ 3: «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выбрать из предлагаемых возможностей <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Определить <i>Identifikovať</i>	Пример: Это город Братислава.	Skloňovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Описать <i>Opísat'</i>	Пример: Город Братислава – столица Словакии. Он лежит на берегу Дуная.		Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.	
	Подтвердить. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť</i>	Да, это так. Нет, это не так, а .			

СПОСОБНОСТЬ 4 : «ВЫСКАЗАТЬ СВОЁ МНЕНИЕ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Я думаю, что ... Я хочу сказать, что ... Мне кажется, что ...	Притомный čas slovies. I.a II. časovanie slovies. Časovanie modálnych slovies v prítomnom čase.	Коммуникаčný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalogy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifická komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, styku.
	Выразить своё согласие <i>Vyjadriť súhlas</i>	Да, это так. Да, конечно. Я согласен (согласна). Ты прав (-а).			
	Выразить своё несогласие <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	Нет, это не так. Я не согласен (не согласна). Нет, я (мы) против. Я должен (должна) сказать ...			
	Выразить убеждение <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Я знаю. Я верю, что ... Я убеждён, что			
	Выразить упрямство, сопротивление <i>Vyjadriť vzdor</i>	Нет. Я не буду ... Я не хочу ... Я не могу ...			
	Протестовать <i>Protestovať</i>	Это неправда! Это несправедливо! Это нечестно!			
	Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Я знаю точно. Это верно. Я уверен.			

СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 5: „Vyjadriť vôle“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить своё желание <i>Vyjadriť vôle</i>	Выразить свои желания /мечты <i>Vyjadriť želania</i>	Я хочу ... Я мечтаю ... Я мечтаю о ...	Slovné spojenie быть, стать кем?+inštrumentál	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť plány</i>	На следующей неделе я ... Мы будем ...	Budúci čas slovies. Slovné spojenia: на этой, будущей (следующей), прошлой неделе; в этом, в будущем в (следующем), прошлом году.	Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	

СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить свои способности и умения <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti</i>	Я знаю ... Я узнал, что ...	Časovanie slovesa знать, уметь, мочь а ich správne používanie pri komunikácii.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché telefonické rozhovory, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Záujmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Я не знаю, как (что, где, кто, когда ...)			
	Высказать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Я умею (могу) + инфинитив			

СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Воспринимать и проявлять свои чувства <i>Vyjadriť pocity</i>	Проявить свою радость, удовлетворение <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	Какой хороший день! Ах, как хорошо! Как здорово! Как красиво! Прекрасно!	Časovanie slovesa <i>бояться</i> a správne používanie slovesa <i>болеть</i> v rôznych významoch: a) болеть (чем?) гриппом b) У меня болит глаз, (болят глаза). c) Мы болеем за «Слован» Братислава.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolest', zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspeky krajiny.
	Выразить печаль, удрученность <i>Vyjadriť smútok, skľúčenosť</i>	Жалко, что ... Мне неприятно. Мне грустно.			
	Проявить симпатии <i>Vyjadriť súcit</i>	Ты мне нравишься. Давай дружить!			
	Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolest'</i>	Мне больно. У меня болит (- ят) ...			
	Успокоить, подбодрить, помочь набраться смелости <i>Utešiť, podporiť, dodat' odvahu</i>	Всё нормально. Не беспокойся! Всё будет в порядке. Не бойся! Не бойтесь! Всё хорошо.			

СПОСОБНОСТЬ 8: «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить ожидания и реагировать на них <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	У тебя будет всё хорошо. У тебя всё получится.	Krátky tvar prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánky, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalogy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	А я тебе (вам) верил! Мы тебе (вам) верили!			
	Выразить страх, беспокойство <i>Vyjadriť strach, znerokojenie, úzkosť</i>	Я боюсь, что ... Мне страшно!			
	Заверить в чём либо <i>Ubezpečiť</i>	Не бойся! Не бойтесь! Всё будет хорошо.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Ух! Наконец-то! Как хорошо, что всё прошло (закончилось).			
	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Я рад (-а) ... Я доволен (довольна). Мне нравится.			
	Выразить неудовольствие, пожаловаться <i>Vyjadriť nespokojnosť, posťažovať sa</i>	Я недоволен (недовольна). Мне (нам) не нравится.			
	Узнать, кто доволен (не- доволен) кем-либо, чём-либо <i>Zistiiť spokojnosť/ nespokojnosť</i>	Ты (не)доволен ...? Тебе (не) нравится ...?			

СПОСОБНОСТЬ 9: «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a svoj vokus“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Представить свои увлечения и свой вкус <i>Predstaviť záľuby a vokus</i>	Выразить, что мне нравится <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Мне нравится ... Я люблю ...	Slovné spojenie: prítomný čas slovies + infinitív Záporná častica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospeky, plagáty.	Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
	Выразить своё отрицательное отношение к кому-либо/чему либо <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	Я не люблю ... Мне не нравится ...			
	Выбрать из предлагаемого то, что нравится больше всего <i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i>	Больше всего я люблю ... Больше всего мне нравится ...	Používanie 3. stupňa prísloviek		

СПОСОБНОСТЬ 11: «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“ Úroveň 1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Определить, сообщить и принять правила или обязанности <i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i>	Выразить приказ <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Открой (-те) окно! Слушай (-те)! Повесь (-те)!	Používanie výrazov можна, нельзя. Budúci čas slovies	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a náписy.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.
	Выразить моральную или социальную норму <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	Поздоровайся! Поздоровайтесь! Уступи (-те) место старшим!			
	Получить разрешение <i>Získať povolenie, súhlas</i>	Можно открыть окно?			
	Дать разрешение, разрешить что-либо <i>Dať súhlas, potvrdiť niečo</i>	Пожалуйста. Да, можно. Вы можете смотреть телевизор.			
	Отказать <i>Odmietnuť</i>	Нет, нельзя.			
	Запретить <i>Zakázať</i>	Не делай это!			
	Воспротивиться запрету <i>Vzopriet sa proti zákazu/Spochybniť zákaz</i>	Почему нельзя? Им можно, а нам нельзя?!			
	Угрожать <i>Vyhŕažať sa</i>	Ну, подожди! Ты у меня получишь!			
	Обещать	Извини, я больше не буду. Я			

	<i>Slúbiť'</i>	буду слушаться. Я обещаю выполнить...			
--	----------------	---------------------------------------	--	--	--

СПОСОБНОСТЬ 12: «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ ОБЯЗАННОСТЕЙ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на несоблюдение правил или обязанностей <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti</i>	Обвинить. Признать свою вину <i>Obviniť (sa), priznať (sa)</i>	Это твоя вина. Я виноват.	Rozkazovací spôsob slovies Záporná častica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje - stručný dialóg - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, lútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku.
	Извиниться <i>Ospravedlniť (sa)</i>	Извини (-те)! Прости (-те)!			Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.
	Отрицать обвинение <i>Odmietnut' / Popriet' obvinenie</i>	Я не виноват! Я это не сделал.			
	Упрекать <i>Vycítať / Kritizovať</i>	Как тебе не стыдно!			

СПОСОБНОСТЬ 13: «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Выразить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Я тоже хочу стать космонавтом. Я тоже пойду с вами в кино.	Záporná častica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - jednoduché rozprávanie s uplatnením hovorového štýlu.	Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciach na Slovensku a v cieľovej krajine.
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Это очень интересно. Это меня особенно интересует			
	Выразить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Не может быть!			
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>	Ничего нового. Ты нас не удивил.			
	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Меня это не интересует.			

СПОСОБНОСТЬ 14: «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 14: „Dat' ponuku a reagovať na ňu“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение Dat' ponuku a reagovať na ňu	Выразить просьбу <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Дай мне, пожалуйста, ... Покажи ...	Rozkazovacie a zvolacie vety Skloňovanie podstatných mien	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Zdvorilo ponúknut' pomoc, prijať ju alebo odmietnuť.
	Ответить на просьбу <i>Odpoved' na žiadost'</i>	Пожалуйста. Конечно.			
	Предложить сделать что-либо <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	Ты придёшь ко мне сегодня? Спроси у дедушки.			
	Предложить сделать что-либо сообща <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>	Давай посмотрим телевизор! Давайте играть в футбол!			
	Предложить помочь (сделать что-нибудь вместо кого-либо другого) <i>Ponúknut' pomoc</i>	Я вам помогу.			
	Предложить что-либо одолжить/подарить <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Возьми. Бери. Дарю.			
	Ответить на предложение кого-либо. <i>Odpovedať na návrh</i>	Спасибо. С удовольствием.			

СПОСОБНОСТЬ 15: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЕТ В БУДУЩЕМ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia	
Реагировать на то, что произойдет в будущем <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti</i>	Предупредить кого-либо о чём-либо <i>Varovat' pred niekým/niečím</i>	Осторожно! Внимание! Двери закрываются! (v metre)	Genitív podstatných mien pri vyjadrení želania	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.	
	Посоветовать <i>Poradit'</i>	Купи ... это очень красиво. Подумай об этом предложении		Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.		
	Придать смелости/ поддержать <i>Povzbudit'</i>	Быстрее! Смелее! Ты победишь!				
	Выразить желание <i>Vyjadrit' želanie</i>	Я хочу ... У меня к тебе просьба.... Желаю успеха в учебе и личной жизни				

СПОСОБНОСТЬ 17: «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ» УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-нибудь <i>Predstaviť niekoho</i>	Папа, познакомься, это ...	Rozkazovací spôsob slovies	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angliačania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, Poliaci bozkávajú ruky dámam, ak sa Rusi pozdravia bozkom na líce, tak je to trikrát atď.
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	Разреши (-те) представиться. Меня зовут ...			
	Реагировать на чьё-то представление <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Очень приятно. Рад (рада) с тобой (с вами) познакомиться.			
	Приветствовать <i>Privítať</i>	С приездом! Добро пожаловать!			
	Произнести тост <i>Prednieť prípitok</i>	За здоровье!			

СПОСОБНОСТЬ 19: «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Звонить по телефону <i>Telefonovať</i>	Начать, поддержать и закончить телефонный разговор <i>Začať, udržiavať, ukončiť telefonický rozhovor</i>	Алло! Да. Позвовите, пожалуйста, ... Я могу говорить с ...? До свидания. До встречи.	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.	Komunikačný kontext sa realizuje: -дialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospeky.	Základné pravidlá pri používaní tiesňových liniek (поліція, поштова služба, rýchla zdravotná pomoc a pod.).

СПОСОБНОСТЬ 20: «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 20: „Komunikovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Обменивать-ся мнениями, разговари-вать с кем-либо <i>Komunikovať'</i>	Завести разговор <i>Začať rozhovor</i>	Знаете, что ...	Skloňovanie podstatných a príavných mien, osobných a ukazovacích zámen, časovanie slovies.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozhovory, úryvky jazykovo vhodných umeleckých diel, jednoduché listy, e-maily, sms.	Základné pravidlá slušnosti pri rozhovoroch s prihľadnutím na špecifickú komunikačného kontextu a komunikačných partnerov. Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími. Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.
	Взять инициативу <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Можно, я скажу...			
	Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i>	Можно мне сказать?			
	Вернуться к рассказанному, когда меня прекратили в разговоре <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, ked' ma prerušili</i>	Я хотел ещё добавить, что...			
	Запретить кому-либо в разговоре <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	Перестань! Не говори, это невозможно слушать...			

СПОСОБНОСТЬ 24: «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 24: „Uistit' sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты <i>Uistit' sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené</i>	Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistit' sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i>	Вам понятно, что я сказал? Вам всё понятно?	Intonácia optyvacej vety bez optyvacieho zámena	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke príbehy, krátke rozgovory, ilustrované príbehy.	Snaha o nadviazanie rozhovoru s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadat' o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, musí odbúrať strach a začať rozhovor s cudzincom.
	Убедиться в том, что я правильно понял высказанное <i>Uistit' sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	Вы все правильно и точно поняли?			
	Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní slova/slovné spojenia</i>	Скажите, пожалуйста, как это правильно сказать по-русски? Скажите, пожалуйста, как это будет по-русски?			
	Заменить трудное, непонятное слово <i>Nahradit' neznáme nepochopené slovo</i>	Попробуйте заменить это, непонятное мне слово, другим			

	Искать слово, предложение <i>Hľadať slovo/slovné spojenie</i>	Я не могу вспомнить, как это называется /как это сказать по-русски.			
	Исправить высказанное, Вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Давайте, вернемся еще раз к началу нашего разговора			

Odporečané kompetencie

СПОСОБНОСТЬ 10: «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 10: „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Реагировать в обострённой ситуации <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť hnev, svoju náladu</i>	Замолчи (-те)! Я не хочу тебя (вас) слушать! Оставь (-те) меня в покое!	Rozkazovací spôsob slovies
	Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i>	Не кричи (-те)! Успокойся (-тесь)!	
	Реагировать на обиду <i>Reakcia na urážku</i>	Не позволяйте себе этого! Не смейте так говорить!	
	Ругать <i>Nadávať</i>	Дурак! Дураки! Тупец! Тупцы! Тупица! Тупицы!	

СПОСОБНОСТЬ 16: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 16: „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Реагировать на то, что произошло <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить что-либо / кого-либо <i>Spomenúť si na niečo/niekoho</i>	Это был, (-а, -о, -и) ...	Minulý čas slovies
	Высказать, что я что-то / кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Я забыл, ... Не помню ...	
	Напомнить <i>Pripomenúť</i>	Не забывай, что.... Помнишь ...?	
	Соболезновать <i>Kondolovat'</i>	Мои соболезнования. Примите мои соболезнования.	
	Поздравлять <i>Blahoželat'</i>	Дорогая мама! Поздравляю тебя с Днём Рождения!	

СПОСОБНОСТЬ 18: «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Переписываться <i>Korešpondovať'</i>	Начать писать письмо <i>Začať list</i>	Здравствуй (-те)! Дорогой (-ая) ... Глубокоуважаемый Александр Петрович!	Skloňovanie podstatných a príavných mien, osobných a ukazovacích zámen, časovanie slovies.
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	До свидания. С искренним приветом... С уважением...	
	Переписываться <i>Korešpondovať'</i>	Наша переписка с русскими друзьями началась...	

6 Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navýšenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina – vzťahy v rodine

Národnosť/štát na príslušnosť

Tlačivá/dokumenty

Vzťahy medzi ľuďmi

Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt

Zariadenie bytu

Domov a jeho okolie

Bývanie v meste a na dedine

Spoločnosť a životné prostredie

Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Charakterové vlastnosti človeka

Choroby a nehody

Hygiena a starostlivosť o telo

Zdravý spôsob života

Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky,
poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky

Osobná doprava

Príprava na cestu a cestovanie

Turistika a cestovný ruch

Problémy cestných, železničných a
leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasie

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Volný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa
Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícii

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby

Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia
Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenie a rozvoj osobnosti
Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže
Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie
Zamestnania
Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály
Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História

Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície	História Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície
Krajina, ktorej jazyk sa učí Geografické údaje	O človeku v krajinе, ktorej jazyk sa učí

Vybraná odporúčaná lexika

Tematické okruhy	
1. Rodina a spoločnosť	имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, учитель, учительница, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, программист служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, компьютерщик, звать, меня зовут, представить, познакомить, познакомиться, подруга, друг, любить, отыкать, играть, должен, должна, должны, помогать, углублять и расширять отношения
2. Náš domov	город, деревня, жить, дом, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, гостинная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, утюг, видеомагнитофон, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё (постельное), мусорный ящик, среда
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а), голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий
4. Človek na cestách	транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать,

Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí	перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон
5. Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky	школа, класс, парты, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, французский, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, продолжать, повторять, спрашивать, предлагать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый
6. Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы, орел, сокол, воробей, ворона, синица, летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветреный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, снег тает, дует ветер, слабый, сильный, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна, лето, осень, зима
7. Voľný čas a záľuby Záľuby Literatúra, divadlo a film Rozhlas, televízia a internet	свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, галерея, музей, театр, спектакль, собирать, коллекционировать, коллекция,

Výstavy a veľtrhy	с открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть в компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепиано), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересовать (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка
8. Výživa a zdravie Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Mliečne výrobky Cestoviny a múčne výrobky Stravovacie návyky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr	меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говядье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковка, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, салфетка, чайник, есть, пить
9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti Cudzie jazyky Rodinné sviatky Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícii	язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, французский, испанский, итальянский, поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяева, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать, тост, рождественские святки, пасха, уважение к традиции и истории народа, сувениры
10. Oblekanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy	одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, платье, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт), шляпа, шапка, платок, одеваться по последней моде, без вкуса, со вкусом

Literatúra

- BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.
- BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *YPOBEHЬ B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.
- BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOTE, G. *YPOBEHЬ A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilf) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier 2005.
- BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.
- BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (YPOBEHЬx A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.
- BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehľbenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*
- BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139 – 161.
- BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156 – 176.
- BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292 – 311.
- Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer*. Paris : Didier 2001.
- COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.
- CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.
- GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

Ruský jazyk, úroveň A1 - gymnázium so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom
KOLLÁROVÁ, E. *Hovory o kulturologickom smerovaní cudzojazyčnej edukácie*, Bratislava :
ŠPÚ, 2013.

KOLLÁROVÁ, E. et al. *Tvorivý učiteľ-rusista v primárnom cudzojazyčnom vzdelávaní*,
Bratislava : ŠPÚ, 2013.

RIES,L., KOLLÁROVÁ,E. *Svet cudzích jazykov dnes*. Bratislava : Didaktis, 2004.

RIES,L. *Člověk a výchova*. Ostrava, 2011.

TANDLICHOVÁ, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských terminov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ, 2002.

Slovensko-anglicko-francúzsko-nemecký slovník terminov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky. Vydanie 2. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2009.
ISBN 978-80-89225-71-2.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie.
Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2006. ISBN 80-58756-93-5, revidované vydanie 2013.

Pedagogická dokumentácia z ruského jazyka. Úroveň A1. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN: 978-80-89225-70-5